

CLUJUL

R O M Ă N E S C

Director-Proprietar: Alexandru Auca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an " 80.—
Pe 1/4 an " 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an " 160.—
Pe 1/4 an " 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Revenirea liberalilor

Alcătuirea unui guvern de tranziție. — Anul acestea revin liberalii? — Propaganda liberală și-a început activitatea. — Baza liberalilor.

Liberalii au început să desfășoare o intensivă propagandă contra guvernului, în special pe baza convenției încheiată cu Italia.

Unele cercuri bineinformate susțin chiar că dl Brătianu ar fi fost la Suveran pentru a demonstra, că actualul guvern a făcut o mare greșală cu încheierea convenției cu Italia, fără recunoașterea uni-rei Basarabiei.

Toate aceste amănunte au menirea să provoace nemulțumirea Suveranului față de actualul guvern, pe care opoziția speră să-l răstoarne pe baza convenției din chestie.

Unele ziare susțin chiar, că după vizita, pe care a făcut-o dl Brătianu la Suveran, ar fi fost rechemat telegrafic în țară dl Gen. Averescu.

Abuzurile Primăriei

Desființarea consiliului comunal hărățată. — Mituirea unor consilieri. — Culisele concesiunii milionarului evreu Sebestyén.

În mai multe rânduri am solțicit unele lămuriri dela primăria orașului Cluj, dar aproape toți consilierii, se vede, că au evitat să ne răspundă, desigur, crezând, că ne vom plictisi cu solicitarea continuă a lămuririlor și vom înceta de-a mai publica amănunte din cartea neagră a abuzurilor.

Primăria, sau mai bine zis: consilierii „cu musca pe căciulă” s'au înșelat însă, crezând, că din partea noastră se va da trecutului unele abuzuri înregistrate. Ba mai mult: înregistrăm cu bucurie cercetarea, pe care o continuă la primărie. dl Tomescu, inspector administrativ, pentru a scoate la iveală ilegalitățile, respective abuzurile, pe cari le-au făcut unii consilieri.

Între abuzurile săvârșite de către unii consilieri, noi am accentuat și abuzul, pe care l-a săvârșit consiliul comunal aprobând evreului milionar Sebestyén să-și construiască în Calea Regele Ferdinand No. 118, niște cocioabe de ghișefturi, atunci, când altora numai case cu câte minimum două etaje le este îngăduit să construiască.

Culisele concesiunii evreului Sebestyén sunt foarte interesante. Unii consilieri au primit sume mari pentru tranșarea aprobării concesiunii. Noi nu am confirmat această știre, ci am solicitat lămuriri oficiale. Dar aceste lămuriri sunt tot întârziat și astfel am ajuns

Mai interesantă este o altă acțiune a liberalilor. Propaganda lor a început deja să-și desvolte activitatea. Fruntașii liberali dela centru au început să cutreere țara pentru a-și susține propaganda, în ferma convingere, că urmează la guvern peste foarte scurt timp.

În speranța lor liberalii se bazează în special pe ieșirea naționalistilor goldiști din guvern. Ei sunt de părerea, că naționaliștii goldiști odată ieșiți din guvern, atrag și căderea guvernului, în care caz s'ar face un guvern de încercare, respective tranziție, din actualul parlament, care n'ar putea dura mai mult de vr'o lună. După acestea s'ar încredința liberalilor puterea.

Părările sunt de altfel aproape aceleași dar evenimentele ne vor arăta adevărul.

să ne gândim și noi, că de ce se tem consilierii de nu le place nici să răspundă gazetelor atunci, când v'run inspector administrativ le face anchetă. Ori, doar n'o să zică vr'un consilier dintre cei interesați, că evreului milionar Sebestyén i-s'a dat concesiunea ireglementară, din simpatie, atunci oamenii bogăți nu prea sunt favoriții consilierilor? V. M.

Teatrale.

„Invierea”

A doua premieră a acestei stagiuni a fost „Invierea” epizod dramatic în cinci acte prelucrat de H. Bataille după romanul cu același titlu al lui Tolstoi.

Punerea îngrijită în scenă se datorește abilității dirigent St. Brăborescu, iar reușita predării, neobosiților noștri artiști între cari dna Bârsan și dl Psatta au jucat cu mult succes în rolurile principale: Ecaterina Maslova și Prințul Nekludoff.

Maslova este o fată orfană, crescută de cele două mătuși ale prințului, care timp îndelungat iubește în taină pe această „Katyușa”, iar mai târziu, cu ocazia unei revederi de mult dorită, — tocmai în noaptea Invierii este împinsă la păcat de prințul pe care și ea îl iubește și căreia nu-i poate rezista.

Ca urmare a acestei purtări, mătușele au izgonit pe tânăra fată, care, ajunsă în miserie, trăește într-o casă de toleranță. Peste zece ani, fiind învinuită că ar fi otrăvit pe un negustor este condamnată la 20 ani muncă silnică. Între jurați se află și Prințul Nekludoff, care recunoscând în condamnată pe Katyușa, își pro-

pune să o scape, iar apoi să o readucă la viața cinstită — și simțind chiar remușcări că el a contribuit în primul rând la decăderea ei — își propune să o ia de soție. Reușește să-i câștige grațierea, dar dânsa refuză a se căsători cu el, înțelegând că această jertfă a prințului ar însemna zdruncinarea întregii lui vieți. Astfel se despărțesc, pentru totdeauna tocmai într-o noapte a „Invierii” și ambii își încep de acum o viață nouă.

Regresarea C. F. R.

— C.F.R. înregistrează mai mari deficite, decând și-au exagerat tariful. — Noul tarif intensifică scumpetea.

Căile Ferate Române, urcându-și tariful în mod atât de exagerat, după cum am mai accentuat, a contribuit enorm la intensificarea scumpetei, pe care trebuia s'o evităm. Prin urcarea exagerată a tarifului, scumpindu-se transportul foarte considerabil, se scumpește enorm și prețul mărfurilor și așa destul de scumpe și prin urmare ni-se îngreunează procurarea mijloacelor necesare de trai.

Urcarea atât de exagerată a tarifului C. F. R. evident, a provocat nemulțumiri generale, încât majoritatea călătorilor evită să călătorească sau transpoarte pe C. C. R. ci preferă trăsurile, automobilele, autobusele etc. mai ieftine. Ba dela urcarea tarifului am înregistrat cazuri, în cari câte un tren abea aducea 6—7 călători. Deficitul prin urmare și-l poate închipui orice naiv, pentru că numai deficit poate fi și nu profit, în astfel de cazuri.

În anul 1924 în total au circulat în România 645.069 trenuri diverse, dintre cari în cele personale, exprese, mixte și accelerate au călătorit 51 milioane civili și 700.000 militari. Anul acesta însă nici a zecea parte din civili nu vor călători cu trenul, în urma exagerării tarifului. Iar aceia, cari totuș vor călători și cu trenul, vor fi în majoritate militari și funcționari cu reduceri mari. În afară de aceasta creindu-se și cl. IV-a, majoritatea călătorilor dela cl. I vor trece în cl. II, dela cl. II la cl. III și dela III la cl. IV-a.

Prin urmare iată la ce regres al C. F. R. s'a contribuit prin exagerarea tarifului, prin care C. F. R. urmărind să-și realizeze profit mai mare, a ajuns să-și provoace pierderi insuportabile.

Este interesant, că în Italia, de asemenea a fost destul de urcat tariful căilor ferate, dar premierul Mussolini, venind la putere, a luat dispoziții și înmulțind trenurile s'au redus toate prețurile, tarifulurile, taxele, etc. cu 50 la sută. Aceste dispoziții ne-ar fi foarte prielnice și nouă, deoarece ne-ar contribui la ușurarea procurării mijloacelor ieftine de trai și ar urca valoarea banilor noștri în interiorul țării.

Opera Română

În ziua de 6 Oct. a avut loc deschiderea stagiunii operei române din Cluj cu favorita operă a lui Bizet: „Carmen”.

În fața unei săli arhipline, vechii noștri artiști și în special Dna Lya Pop a jucat cu o însuflețire neîntrecută. Rolul lui Don José a fost susținut de Dl Assatuiian care a plăcut în special în solo din actul II.

A doua reprezentație în 8 Oct. a fost „Bohema” a lui Puccini cu debutul dlor Marius Niculescu (Rudolf) și Francisc Balogh (Collin). În special tenorul Niculescu are darul de a cânta cu multă ușurință, având și joc de scenă bine exersat. Dra Mahora în „Mimi” a cântat cu o finețe aleasă, iar Dna Solovieva place prin siguranța emisiunii, Dl Căldăraru și Crișan au contribuit cu tot talentul lor la reușita spectacolului, deasemenea restul ansamblului.

Teatrul Național

Repertoriul

Duminică, 10 Octomvrie 1926: (matineu): Cavaleria rustică (debutul dnei Tulia Agh în rolul Lola) și Divertiment de Balet.
Luni, 11 Octomvrie 1926: Tosca.
Miercuri, 13 Octomvrie 1926: Relache.
Vineri, 15 Octomvrie 1926: Vasul Fantoma. (Premieră).

Teatrul Maghiar

Repertoriul Săptămânal.

Marți: Festival comemorativ: Maria Jaszi. I. Cuvânt de deschidere: Dr. Eugen Janovics. II. Tabloul I, II, III și ultimul din Tragedia omului. III. Expulsatul, actul III, IV. Actul V din Banul Bank. (Prețuri obișnuite).
Miercuri: Mandarin (Cu concursul Dnei Lili Poór și a Dlui Dr. Eugen Janovics).
Joi: Paganini. (Cea mai nouă opereta de Lehar. Premiera. Cu Karácsonyi, Tolnay, Ihasz. Numerile de solo vor fi interpretate de violonistul Adler Nandor).
Vineri: Paganini a 2-oara.
Sâmbăta, orele 3 1/2: Portmoneul roșu (Prima reprezentație pentru tinerime cu prețuri de tot reduse. Conferează prof. Dr. Palfy. Cu dnii Szentgyörgyi și Tolnay).
Orele 7: Cântărețul tristeții sale (a 4-a oara. Prețuri obișnuite).
Orele 9: Paganini (a 3-a oara. Duminică, orele 2 1/2: Cismarul ca stafie. (Cu dl Szentgyörgyi. Prețuri reduse).
Orele 6: Dolly. (Cu Neményi, Ihasz. Leövey. Prețuri reduse).
Orele 8 1/4: Paganini (a 4-a oara).
Luni: Paganini (a 5-a oara).

— Editura Anca Cluj pri-mește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoage etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandat la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.

Casa de Editură Librărie și Institut de Arte Grafice

ALEXANDRU ANCA

Librăria Piața Unirii Nr. 32. ::

CLUJ

:: Tipografia Str. Reg Maria 43

Fondat 1908.

Telefon 124.

Cețiți cu atenție lista cărților noastre și o păstrați căci cu orice ocaziune aveți lipsă de ea!

Lista cărților apărute în editura proprie:

Editură streină

Cărți juridice:

- „Procedura Civilă“ de Moisił T. Dr. 250—
- „Compendiu de Drept civil“ de Anca Justin Dr. 135—
- „Cartea Funduară“ „ „ „ 60—
- „Codul de Faliment“ „ „ „ 80—
- „Procedura de concordat forțat“ „ „ „ 80—
- „Legea de execuție“ Bartha Dr. și Hancu Dr. 75—
- „Jurnal de termene advocațiale“ legat tare 100—
- „Legea Corpului de avocați și Regulamentul“ 45—
- „Legea Portăreilor“ 45—
- „Criza Valutară“ de Șerban Dr. 35—
- „Legea spirituoaselor“ „Szesztörvény“ de Zach 35—
- „Tabloul onorariilor minimale pentru avocați“ 40—
- „Terminologia Juridică rom. mag.“ 15—
- „Vademecum Juridic“ 65—

Teatre populare:

- „Lada năzdrăvănă“ (piesă teatrală într'un act) pentru copii Traducere de Ion Giorge-Arini 15—
- „Dada“ (comedie țigănească 1 act) de Patriciu Chișu 15—
- „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu 20—
- „Doamna mea“ (poporală 1 act) „ „ „ 15—
- „Domnul Primar“ (poporală 3 acte) „ „ „ 20—
- „Dușmanii“ (poporală 3 acte) „ „ „ 20—
- „Gura lumii“ (poporală 3 acte) „ „ „ 20—
- „Măestrul Caproni“ (comedie într'un act) „ „ „ 15—
- „Nevasta mea fie țigăriei cu ea“ (popor. 3 acte) „ „ „ 20—
- „Sa dus“ (poporală 1 act) de Nic. „ „ „ 20—
- „Gardul fermecat“ (poporală 1 act) „ „ „ 15—
- „Zece fete de măritat“ (comedie 1 act) „ „ „ 15—
- „Copii noștri“ (piesă teatrală în 3 tablouri) „ „ „ 15—
- „Schilavii“ (dramă din popor 3 acte) „ „ „ 20—
- „Peștorii“ (comedie 1 act) „ „ „ 15—
- „Pentru patrie“ (poporală 4 acte) „ „ „ 20—
- „Puiu codrului“ (piesă haiducească 3 acte) „ „ „ 20—
- „Sfârșitul Dușmăniei“ (dramă pop. 3 acte) „ „ „ 15—
- „In calea dușmanului“ din 1848 (1 act) de S. Rusu 10—
- „Pedeapsa păcatului“ (piesă teat. 2 acte) „ „ „ 15—
- „Vrăjitoarea“ (comedie în versuri 1 act) „ „ „ 10—
- „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de Șerbănescu-Buzău 20—
- „Oglinda fermecată“ (liorică 4 acte) de I. Jasinsky pt. licee 15—
- „Infumuratele“ (comedie 3 acte) de Dumitrescu-Delavaronă 20—
- „Primăria“ comedie în două acte de Rusu 30—
- „Sezătoarea cu noroc“ (teatrală 1 act) de A. Borșianu 20—
- „Furtuna“ (dramă 1 act) de Gh. I. Chitibura 15—
- „Ion Sgârșitul“ piesă teatrală într'un act de E. Ceonța 10—
- „Ion și Elena“ piesă teatr. pop. 1 act de I. V. Mesaroș 15—
- „Vechiul Refren“ dramă 3 acte de Chișibura și Jaleș 30—

Monoloage, Dialoge, Umoristice:

- „Catastrofa lui Noe“ monolog de Patriciu Chișu 10—
- „Vrea mama să mă nsoare...“ monolog de Siminic 10—
- „Cântecul cocoșului sau Moartea steluței“ dialog de Rusu 10—
- „Drotarul“ monolog de S. Rusu 10—
- „Stefan și Victoria“ dialog „ „ „ 10—
- „Teofil“ monolog „ „ „ 10—
- „Umoristice“ cu 112 diferite glume pipărate de ris de Costi 20—
- „Zmeul la insurat“ monolog de Simeon Rusu 10—
- „Petecul lângă spărtură“ monolog de Simeon Rusu 10—

- „In pridvor“ monolog pentru copii de Ion Grindei-Dedan 10—
- „Bătălie'n figănie“ dialog comic de Ion Grindei-Dedan 15—
- Diferite, cântece, doine, chiuituri și versuri:
- „Pe băncile școlii“ (poesi și epigrame) de Baddeo Mierlea 30—
- „Doine și chiuituri“ de Siminic 15—
- „Inima mea“ (cântece populare) bine cunoscute 20—
- „Imnuri românești“ (cântece naționale) 10—
- „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce 15—
- „Imnul Studentesc Creștin“ pentru Pian și voce 20—
- „Carte de visuri de noaptea“ 25—
- „Scrisori de iubire“ după mai mulți autori 10—
- „Vezi ce face beutura dracului“ 8—
- „Viorele“ poezii de Rusu 10—
- „Scânțeuța“ doine, chiuituri și strigături vol. II. de S. Rusu 20—
- „Colinde“ adunate de S. Rusu 15—
- „Chiuituri“ și doine din popor adunate de Iustin Ilieșiu 30—
- „Ecouri“ (versuri) de Dumbrava 10—
- „Nenorocii“ roman de Șerbănescu-Buzău 10—
- „Bate la ușă“ Carmen Sylva 40—
- „Album de modele românești pentru cusături“ 85—
- „Trepeticul“ pentru tălmăcirea semnului omului 5—
- „Istorie și Fantazie“ de I. Pavelea învățător 20—
- „Aventurile lui W. Gotthard“ roman 10—
- „Pentru Macedonia“ de M. Dragnea 10—
- „Visări“ sau dragoste și resemnare de E. Ceonța 15—

Cărți de rugăciuni și preoțești:

- „Cărarea Fericirii“ de preotul G. Mânzat în carton pt. școlari 85—
- „ „ „ „ în pânză 140—
- „ „ „ „ în piele 280—
- „ „ „ „ în piele lux pt. dame 350—

- „Păstorul sufleteș“ (I—VI vol.) 120—
- „Predici la morți“ de prof. I. Marga 55—
- „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de I. Marga 45—
- „Femeea Creștină“ de Ruschek 20—
- „Cartea Mângâerii“ de Mânzat 10—
- „Originea și istoria icoanei dela Nicula“ de Mânzat 10—
- „Visul precuratei Născ. de Dumnezeu“ 15—
- „Epistola Domnului nostru Isus Hristos“ 15—
- „Bucură-te Marie“ trad. de I. Belu 45—
- „Pătimile și Moartea“ Domnului nostru Isus Hristos de Belu 45—

Cărți școlare și altele:

- „C. Iuliu Caesar De bello gallico L. I. și VI.“ Tr. Popa 35—
- „Dr. Szentpéterié, Haller Zsuzsa ABC.“ 25—
- „Természettudományi ismeretek (abr.) Științe Naturale 25—
- „Lecții de limba română“ de Mureșan Sabin 25—
- „Arimetica“ pt. școlile de ucenici de Epure 30—
- „Conversație și dicționar Maghiar-Român 10—
- „CertIFICATE școlare 1/2 coală bucată Lei 1:50
- „Hărți școlare România și toate continentele bucată Lei 10—

Medicale:

- „Cartea Moașelor“ de Dr. Grigoriu cu 120 chipuri feminine 150—
- „Registrul facerilor“ (nașterilor) 85—
- „Carnet de Consultații medicale“ 90—
- „Sifilisul“ de Dr. Apostol 15—
- „Carnet de control medical“ 20—
- „Recoltajul plantelor medicale“ 10—

Păstrați această Listă. — La comandă de 1—2 cărți trimiteți suma înainte plus 20 lei pentru porto și pachetare. La comandă mai mare 30—40 lei în plus.

Ce mai frumos, bogat și ieftin

Album de modele românești pentru cusături

cu înalta apreciere a M. S. Regina Maria și a A. S. R. Principesa Ileana, compus de Dna prof. Alexandra Maior Chodora. Onoratul public și școlile, precum și dnii librari sunt cu tot respectul rugați a sprijini și răspândi această lucrare prețioasă. Aceste 250 modele sunt foarte acomodate pentru tot felul de lucru manual ca: slăid, desm, pirogravură, țesături ș. a.

Ediția II. cu 250 diferite motive. Un exemplar 85 Lei. Porto 15 lei.

12 Aprilie 1925

D-ului Alexandru Anca
Editor
CLUJ

Maiestatea Sa Regina, primind exemplarul, din lucrarea D-nei Alexandra Chodora „Albumul de modele pentru cusături românești“, a binevoit a mă însărcina să vă trimet vîile Sale mulțumiri și calde felicitări autoarei.

Binevoiti vă rog, a primi încredințarea distinciei mele considerațiuni.

A. Devaide

CASA M. S. REGINEI 18 Martie 1925

Domnului Alexandru Anca
Editor
CLUJ

Cu o vie bucurie Alteta Sa Regală Dnăița Ileana a României a primit albumul de modele pentru cusături românești și a binevoit a mă autoriza să vă exprim caldels Sale mulțumiri. Ascăderea Alteta Sa Regală țelăfă din toată inima pe autoarea Doamna Alexandra Chodora și vă roagă să-i spune cât de mult i-au plăcut acele modele de cusături.

„Binevoit să ne trimită înalta lor apreciere pentru acest album.“

Editură ANCA Cluj.

Diferite hârtii de birou:

- 100 coale hârtie fină albă de scris I. 80
- 100 „ „ „ concept II. 45
- 100 „ „ „ albă pt. mașină mat 70
- 100 „ „ „ „ satinată 70
- 1 cutie 100 bucăți hârtie Carbon fină pentru mașină lila vînată sau neagră 260
- Bande fine de mașine violet de lățimea 11, 13, 16 20 mm. buc. 12
- 10 Creioane fine Harthmuth 1, 2, 3, 4 50
- 1 călindar săptămănal de masă 35
- 1 călindar de părete 5
- 1 cutie copii Gem. 15
- 1 „ „ „ cue de desemn 15
- 1 bucată gumă de mașină 10
- 1 cutie peniță mestecate Nr. 510 50
- 1 „ „ „ aluminium fine 90
- 10 coale hârtie sugativă fină 60
- 100 buc dosare pentru acte 500
- 1000 bucăți hârtie fină 4° cu textul D-V. 650
- 1000 „ „ „ 8° „ „ 400
- 1000 „ „ „ plicuri 4° colorate pt. hârtiile de epistoale 650
- 1000 bucăți plicuri Nr. 46 colorate pentru hârtie de rugări 650

Diferite mărimi de bilete de vizite cu 100 buc. dela 80—100 Lei.